

PLA DE CONVIVÈNCIA

Aprovat pel Consell Escolar dia 30 de juny de 2025

ÍNDIX

1. CARACTERÍSTIQUES I ENTORN DEL CENTRE EDUCATIU.....	3
1.1. Descripció de les característiques del centre i de l'entorn.....	3
1.2. DAFO.....	4
1.3. Tractament de la igualtat, i de la diversitat sexual i de gènere:.....	5
1.4. Respostes que el centre dona a les situacions de conflicte.....	5
1.5. Relació amb els serveis socials, sanitaris o d'altre tipus i recursos de l'entorn i de la comunitat.....	8
2. OBJECTIUS I LÍNIES GENERALS D'ACTUACIÓ.....	8
2.1. Accions previstes per a la consecució dels objectius:.....	9
3. MESURES DE PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA I PREVENCIÓ DE CONFLICTES.....	9
4. TRACTAMENT I GESTIÓ DE LA RESOLUCIÓ DE CONFLICTES.....	11
4.1 Definició i correcció de les conductes contràries a les normes de convivència..	11
Correcció de les conductes.....	12
4.2 Definició i correcció de les conductes greument perjudicials per a la convivència.	13
Correcció de les conductes.....	14
5. MESURES PER A LA PROMOCIÓ DE LA COEDUCACIÓ.....	14
6. MESURES DE PROMOCIÓ DE LA SALUT.....	15
6.1. Hàbits d'higiene i autocura.....	15
6.2. Alimentació saludable.....	15
6.3. Salut emocional i convivència.....	15
6.4. Activitat física i hàbits de vida saludable.....	16
6.5. Educació ambiental.....	16
7. MESURES D'ACOLLIDA INTERCULTURAL I LINGÜÍSTICA.....	16
8. PROTOCOLS.....	16
9. PROPOSTES DE FORMACIÓ PER A TOTA LA COMUNITAT EDUCATIVA, ADREÇADES A LA PREVENCIÓ I LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES I DELS DIVERSOS TIPUS D'ASSETJAMENT.....	17
10. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA.....	18

DEFINICIÓ

El Pla de Convivència del centre constitueix un conjunt d'estratègies i pautes d'actuació dissenyades per fomentar una convivència escolar positiva, des d'una perspectiva **restaurativa**. Aquest pla té com a objectiu garantir un entorn segur i adequat per al ple desenvolupament de la personalitat de l'alumnat, facilitant, alhora, la prevenció de conductes que perjudiquin la convivència i la resolució de situacions conflictives de manera constructiva.

1. CARACTERÍSTIQUES I ENTORN DEL CENTRE EDUCATIU

1.1. Descripció de les característiques del centre i de l'entorn.

L'escola de Es Pont es troba ubicada geogràficament a la barriada de Son Gotleu de Palma de Mallorca, un barri amb una taxa de població immigrant molt gran, i amb un nivell socioeconòmic i educatiu molt baix.

Actualment el barri està en procés de degradació constant: els edificis presenten un grau alt de deteriorament i hi ha índex elevat d'incivisme i de conflictes interètnics. És per aquest motiu que un dels papers importants de l'escola és oferir un entorn segur pels infants i ensenyar-los a relacionar-se d'una manera més respectuosa amb el barri i la comunitat.

Context sociocultural:

Son Gotleu és un barri situat al Districte Llevant de la ciutat Palma de Mallorca, està localitzat entre el carrer Aragó, la Via de Cintura i els barris de Son Canals i La Soledat. El nombre d'habitants de Son Gotleu era de 9.553 persones (el cens de l'IBESTAT de 2019). Segons també la informació originària de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), Son Gotleu és una de les zones més pobres de les Illes Balears, amb una renda anual al voltant dels 5.000€, segons la informació aportada per Fernando Guijarro fa 3 anys.

Des dels darrers vint anys, la major part dels seus habitants són immigrants no pertanyents a la Unió Europea (UE), procedents d'Àfrica i en menor mesura d'Amèrica Llatina.

1.2. DAFO

DEBILITATS - Poca participació de les famílies en les activitats i propostes pedagògiques. - Dificultat de comunicació amb les famílies. - Claustre inestable, rotació de plantilla. - Espais físics del centre molt reduïts. - Molts alumnes amb NESE i pocs recursos per atendre'ls. - Frustració per manca de resultats a curt termini. - Manca de temps per compartir experiències i propostes amb la resta dels membres del claustre. - Falta de formació específica del professorat.	AMENACES - Entorn proper poc cívic. - Pocs referents positius fora de l'escola. - Càstig físic a casa i manca de cura de les necessitats emocionals dels infants. - Som una escola a un entorn marginal desfavorit. - Molt esforç i desgast en el claustre, el que suposa que hi hagi constant moviment dels membres del claustre. - Situació econòmica de les famílies.
FORTALESES - Capacitat d'adaptació. - Comunitat educativa molt conscienciada de la importància de l'educació emocional pel nostre alumnat. - Professorat molt implicat. - Alumnat amb ganes d'aprendre. - Grups d'espais que permeten reduir la ràtio i atendre millor l'alumnat. - Claustre en continua actualització en innovació pedagògica per trobar els mètodes que més s'adaptin a les nostres necessitats. - Es fan servir banys no diferenciats per gènere.	OPORTUNITATS - Multiculturalitat. - Tenim suport gràcies al treball en xarxa mitjançant la Comissió Educativa i la Plataforma. - Mestres molt implicats en l'educació del nostre alumnat i sobretot en el seu benestar emocional. - Introduir diferents organitzacions i dinàmiques que ens ajudin a donar una atenció més personalitzada al nostre alumnat.

1.3. Tractament de la igualtat, i de la diversitat sexual i de gènere:

La diversitat sexual i de gènere s'acompanya per part del claustre des de l'empoderament i validació, fent ús de les pràctiques restauratives quan és necessari, igual que amb la resta de l'alumnat.

A l'inici de curs el SOE dona a conèixer al Claustre els diferents protocols d'actuació: absentisme, violència masclista, abús sexual, assetjament, conductes autolítiques, trans, amb l'objectiu que tots els professionals puguin estar més familiaritzats amb els indicadors de risc i el pla d'actuació.

En cas de sorgir situacions d'assetjament i violència per LGTBfòbia, s'atendran i gestionaran seguint el Pla d'Igualtat i Coeducació del centre i les orientacions de la PSC i l'OC.

El centre treballa de forma proactiva i preventiva en la bona convivència de l'alumnat:

- Des de les tutories s'organitzen activitats i dinàmiques de cohesió.
- Prevenció per mitjà de les pràctiques restauratives.
- Tallers específics a través del *Programa d'accions de sensibilització 25N i 8M* de la Conselleria d'Educació.
- SOE: intervencions grupals en casos de dificultats greus de convivència. Sessions organitzades i/o dirigides per la PSC o l'OC fins que s'observa una millora.

1.4. Respostes que el centre dona a les situacions de conflicte.

Davant qualsevol conflicte entre infants, el centre aposta per una resposta educativa, respectuosa i restaurativa, amb la mediació com a eina clau per a la resolució. El

principal objectiu és acompanyar l'alumnat en el desenvolupament de competències socioemocionals, com l'empatia, l'autoconeixement i la comunicació assertiva.

La mediació és entesa com un procés d'escolta activa i empàtica, en què ambdues parts poden expressar com s'han sentit i com han viscut la situació. Es tracta de mirar el conflicte des d'un punt de vista extern i neutral, sense jutjar ni buscar culpables, sinó centrant-se en la comprensió mútua i en la reparació del vincle.

L'actuació del centre es basa en els següents passos:

1. Valoració emocional prèvia: abans d'iniciar la mediació, es valora l'estat emocional dels infants. Si algun d'ells es troba molt alterat, es dona un temps prudencial perquè es calmin i puguin participar-hi amb serenitat. La mediació ha de tenir lloc el mateix dia o l'endemà del conflicte.
2. Escolta activa i entorn adequat: es crea un espai segur i tranquil on ambdues parts poden explicar el que ha passat, com s'han sentit, com creuen que s'ha sentit l'altre, i què els ha portat a actuar així. L'adult que guia la mediació ha de mantenir una actitud neutral, afavorint la comunicació respectuosa i sense interrupcions.
3. Foment de l'empatia i la responsabilitat: es treballa perquè les persones implicades puguin empatitzar, entendre l'impacte de les seves accions i, si estan preparades, reconèixer els seus actes i reflexionar-hi. No sempre és immediat, i cal respectar els ritmes de cada infant.
4. Restauració i propostes de millora: es planteja què necessiten per sentir-se millor i restaurar la situació. Si els infants no saben què necessiten, l'adult pot oferir opcions. També es reflexiona sobre què es podria fer en una situació similar per evitar que es torni a repetir.
5. Registre del conflicte: es deixa constància de la mediació, ja sigui al document específic o al GestIB. Si no hi ha temps per fer un registre extens, es fa un breu resum que reflecteixi allò parlat i acordat.

L'enfocament que adopta el centre es basa en no jutjar, no etiquetar i no buscar culpables, sinó en oferir oportunitats de creixement i reparació. Les respostes del

centre busquen evitar la repetició del conflicte, crear un clima de pau i convivència i ensenyar estratègies constructives per resoldre dificultats.

- **Altres estratègies educatives:**

A més de la mediació, el centre disposa d'altres recursos per gestionar els conflictes de manera educativa i individualitzada, com ara l'ús de l'economia de fitxes i els contractes individuals, adaptats a les necessitats específiques de cada infant.

- **Situacions que s'han d'informar directament a l'Equip Directiu (ED):**

- Quan es tracta de conductes molt greus.
- Quan hi ha reincidència en actituds que ja s'han abordat prèviament.

- **Suport en la gestió de conflictes:**

En cas que un professional no disposi d'estratègies suficients per gestionar un conflicte concret, pot demanar suport a:

- Altres companys i companyes del claustre.
- El Servei d'Orientació Educativa (SOE).
- L'Equip Directiu (ED).

- **Aplicació de conseqüències:**

Les conseqüències més greus han d'estar prèviament pactades i han de ser comunicades a l'ED abans d'aplicar-se. Sempre es busca que aquestes conseqüències siguin coherents i educatives.

- **Responsabilitat en la gestió dels conflictes:**

- El conflicte ha de ser tractat, en primera instància, per la persona responsable del grup en el moment en què ha tingut lloc el fet.
- Si aquesta persona no se sent preparada per abordar-lo, ha de demanar ajuda a altres membres de l'equip.

- En casos puntuals, pot intervenir una persona de referència o amb un vincle significatiu amb els infants implicats, si es considera que pot afavorir la resolució del conflicte.

1.5. Relació amb els serveis socials, sanitaris o d'altre tipus i recursos de l'entorn i de la comunitat.

La barriada compta amb una **Comissió Educativa** (des de 2003) formada per membres dels tres centres d'educació primària del barri (CEIP Joan Capó, CEIP Gabriel Vallseca i CEIP Es Pont), de l'IES Josep Sureda i Blanes, del Centre Ocupacional Isla de Mater Misericordiae, de l'Àrea d'Educació de l'Ajuntament de Palma, de l'Àrea d'Igualtat de l'Ajuntament de Palma i dels Serveis Socials de la zona. La Comissió té com a finalitat treballar en xarxa per tal de donar coherència al projecte educatiu i col·lectiu de millora de la barriada.

En els darrers cursos s'ha creat la Comissió de Benestar Emocional del barri, per tractar la problemàtica relacionada amb:

- Gestió emocional
- Absentisme
- Civisme
- Rols de gènere
- Pautes de criança

2. OBJECTIUS I LÍNIES GENERALS D'ACTUACIÓ

Els principals objectius en relació amb la convivència del centre són:

- Aconseguir la integració efectiva de tots els membres de la comunitat educativa, en un marc inclusiu d'acollida de la diversitat.
- Promoure la participació de l'alumnat i de les famílies.
- Impulsar les relacions positives entre els membres de la comunitat educativa.

- Prevenir els conflictes i, si se'n produeixen, facilitar-ne la gestió positiva.
- Prevenir la violència i l'assetjament per raó de gènere i diversitat sexual.

2.1. Accions previstes per a la consecució dels objectius:

- Pràctiques restauratives.
- Reunions de delegats i delegades.
- Tutories individuals i col·lectives.
- Organització aula: càrrecs, jocs, racons, normes conjunes...
- Tallers i jocs en temps de pati.
- Treball amb les famílies (escola de famílies, tutories, AMIPA, EOSA...)
- Xarxes de l'escola (pàgina web i instagram).
- Organització de festes escolars, que són una oportunitat de realitzar activitats de convivència amb els altres companys de curs, de cicle i amb tots els alumnes de l'escola i famílies (festa de final de trimestre, setmana de primavera, setmana de lectura, Carnestoltes, Sant Antoni, Els ous de Basilisc, diada esportiva, Jornada de millora de l'escola), etc.
- Reducció de ràtios.
- Tractament de les diferents llengües que conviuen en la nostra Comunitat Educativa des del respecte a cada una d'elles.

3. MESURES DE PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA I PREVENCIÓ DE CONFLICTES.

Podem diferenciar les mesures de promoció de la convivència i prevenció de conflictes, segons si van adreçades a:

- L'alumnat:

- Normes: consensuades a classe amb tots els companys i companyes, a

principi de curs o bé quan es considera necessari, amb l'objectiu de crear un bon clima d'aula. Poden quedar exposades a l'aula per tenir-les sempre presents.

- Tutories individuals i col·lectives: tots els grups de primària disposen de temps de tutoria dins l'horari setmanal per tal de treballar diferents estratègies de resolució de conflictes i activitats encaminades a prevenir i resoldre les situacions de violència, assetjament i discriminació, a partir de dinàmiques de cohesió de grup, reforçant així el vincle i el sentit de pertinença. A més a més es van fent tutories individuals amb l'alumnat on es tracta de manera directa i individualitzada el seu progrés acadèmic, emocional i social. Aquestes tutories permeten que el mestre conegui millor les necessitats i inquietuds de l'alumne i li pugui oferir suport o orientació personalitzada.
 - Reunions de delegats i delegades: la finalitat de les reunions és posar en comú les propostes dels diferents grups en assemblea abans de cada reunió i arribar a acords sobre diferents aspectes que sorgeixen al llarg del curs escolar: propostes de millora, queixes, idees per organitzar les festes del centre, drets i deures dels alumnes, posar en comú objectius de les diferents classes...
 - Pràctiques restauratives: són un conjunt d'estratègies i metodologies que busquen reparar els danys causats per conductes conflictives o perjudicials a través del diàleg i la reflexió compartida. L'objectiu principal és restaurar les relacions, fomentar la responsabilitat personal i col·lectiva, i promoure la comprensió i el respecte mutu entre les persones implicades, amb la finalitat de crear un ambient de convivència més positiu i inclusiu.
Més informació al següent [enllaç](#).
- **Les famílies:**
- Xerrades informatives i tallers per a mares i pares: aquestes accions

estan dissenyades per oferir suport a les famílies en la seva responsabilitat educativa, proporcionant-los recursos, tècniques i orientació per facilitar la seva tasca en l'educació dels fills.

- Tutories: aquestes reunions pretenen informar a les famílies sobre el procés d'aprenentatge i desenvolupament dels seus fills i filles, i treballar de manera conjunta família-escola.
- Reunions amb SOE i equip directiu: les famílies poden sol·licitar una cita per tractar el que no hagi pogut quedar resolt amb una tutoria.
- Col·laboració amb les activitats escolars (festes, tallers, diades ...): amb la intenció de participar conjuntament en moments relaxats i festius, per tal de reforçar el vincle entre tots els membres de la Comunitat Educativa.

4. TRACTAMENT I GESTIÓ DE LA RESOLUCIÓ DE CONFLICTES.

4.1 Definició i correcció de les conductes contràries a les normes de convivència

Les conductes contràries a les normes de convivència són aquelles accions o omissions que alteren el bon funcionament de l'escola, dificulten la tasca educativa o afecten negativament la convivència, el respecte mutu i el benestar de la comunitat educativa. Aquestes conductes, sense arribar a ser greus, suposen una vulneració dels drets i deures bàsics dels membres del centre, especialment pel que fa al respecte, la seguretat, l'ordre i el bon clima escolar.

A tall d'exemple, es consideren conductes contràries a la convivència:

- La manca de respecte puntual al personal del centre o als companys/es.
- L'ús inadequat del material escolar o de les instal·lacions.
- L'incompliment reiterat de les normes bàsiques d'aula, pati o passadissos.
- Les accions que alterin el desenvolupament de les activitats escolars (fer renous, parlar sense permís, aixecar-se constantment del lloc..).

- No seguir les indicacions dels mestres.
- Negar-se a fer la feina.
- Agressions físiques i/o verbals a companys/es de manera puntual.
- Llençar objectes, no molt grans, i sense ferir greument als companys/es.
- Difamar sobre un company o companya.
- Conductes sexualitzades puntuals no agreujants (tocaments, mirades, falta de respecte a la intimitat individual).
- Amenaces o intimidacions puntuals a companys/es.
- No respectar les normes en activitats fora del recinte escolar.
- Utilització de dispositius mòbils.
- Utilització inadequada dels Chromebooks o tauletes.

Correcció de les conductes

La correcció d'aquestes conductes tindrà sempre un caràcter educatiu, reparador i proporcional, tenint en compte l'edat i les circumstàncies de l'alumnat, així com la gravetat i reiteració dels fets. L'objectiu és ajudar l'infant a prendre consciència de les seves accions, promoure l'empatia i afavorir actituds positives de convivència.

Algunes de les mesures correctores poden incloure:

- Diàleg i reflexió amb l'alumne o alumna sobre els fets ocorreguts.
- Reparació del dany causat, si escau, de manera simbòlica o material.
- Registrar la incidència de manera escrita.
- Col·laboració en tasques de millora del centre, sempre amb finalitat pedagògica.
- Compromís de conducta signat per l'alumne, amb el suport de la família.
- Intervencions amb el suport de l'equip d'orientació o tutor/a.
- Comunicació i participació de les famílies, quan sigui necessari.
- Temps fora (pati, activitats que li agradin, sortides complementàries ...).
- No poder fer ús del material, que no ha cuidat, durant un temps concret.
- Fer la tasca no realitzada a casa.

En tots els casos, es garantirà el dret de l'alumnat a ser escoltat, i es procurarà actuar amb equitat i respecte als drets individuals. Sempre es tindrà en compte la situació personal de cada infant per donar una resposta el més ajustat possible a les seves necessitats.

4.2 Definició i correcció de les conductes greument perjudicials per a la convivència

Les conductes greument perjudicials per a la convivència són aquelles accions o omissions que afecten de manera greu la integritat física o moral dels membres de la comunitat educativa, alteren de forma significativa el clima escolar o suposen una infracció greu dels drets i deures bàsics de convivència.

Aquest tipus de conductes excedeixen la gravetat de les simples faltes de respecte o incompliments puntuals i poden requerir una actuació immediata i específica, tant educativa com disciplinària.

Són exemples de conductes greument perjudicials:

- Agressions físiques o verbals greus a companys/es, personal del centre o altres membres de la comunitat educativa.
- Agressions
- Amenaces, coaccions o actituds intimidatòries persistents.
- Conductes sexualitzades persistents (tocaments, mirades, falta de respecte a la intimitat individual).
- Assetjament entre iguals (bullying) o qualsevol altra forma de violència física o psicològica reiterada.
- Discriminacions per motius d'origen, gènere, orientació sexual, religió o altres.
Danys greus o intencionats a materials, instal·lacions o béns del centre o de tercers.
- Desobediència greu i/o reiterada a les indicacions del personal del centre.
- Robatori o sostracció de béns dins el recinte escolar.
- Tocar l'alarma d'emergència com a joc.

- Suplantar comptes individuals d'altres persones (comptes personal de correu electrònic, ...).
- Utilització de dispositius mòbils per enregistrar imatges o vídeos sense permís.
- Utilització de chromebooks o tauletes electròniques per visualitzar contingut inadequat per la seva edat.

Correcció de les conductes

La resposta a aquestes conductes s'ha de fonamentar en criteris pedagògics, de proporcionalitat, reparació del dany i restauració de la convivència, però també pot implicar mesures correctores més fermes d'acord amb la normativa vigent.

Algunes de les actuacions que es poden aplicar són:

- Obrir expedient disciplinari.
- Realització de tasques en benefici de la comunitat educativa, sota supervisió.
- Mesures de reparació simbòlica o material del dany causat.
- Canvi temporal de grup o d'activitat lectiva.
- Suspensió temporal del dret d'assistència al centre (mesura excepcional i molt regulada).
- Intervenció immediata de l'equip directiu i notificació a les famílies.
- Permanència durant més temps a l'escola, fora de l'horari lectiu, o expulsió puntual immediata.
- Derivació al Servei d'Orientació Psicopedagògica o Serveis Socials si escau.

Podem consultar a la web del DIE el document que fa referència a la correcció de les conductes contràries a les normes de convivència i de les conductes que les perjudiquen greument. Aquest ens servirà d'orientació a l'hora de definir i establir mesures correctores quan es consideri adient.

Es pot consultar al següent enllaç: [Web Inspecció Educativa](#)

5. MESURES PER A LA PROMOCIÓ DE LA COEDUCACIÓ

El centre compta amb diverses mesures i mecanismes per treballar la igualtat i la coeducació. Al Pla d'Igualtat i Coeducació s'han establert una sèrie d'objectius i les accions necessàries per dur-los a terme.

Al següent enllaç es troben les mesures per a la promoció de la coeducació.

[Pla d'igualtat i coeducació](#)

Tots els grups de primària disposen d'una hora de tutoria dins l'horari setmanal per treballar diferents estratègies de resolució de conflictes i de prevenció de futures situacions problemàtiques.

6. MESURES DE PROMOCIÓ DE LA SALUT.

Amb l'objectiu de garantir el benestar físic, emocional i social de l'alumnat, el centre educatiu implementa un conjunt de mesures de promoció i prevenció de la salut que s'apliquen de manera transversal al llarg de les etapes d'educació infantil i primària.

6.1. Hàbits d'higiene i autocura

- Foment de l'hàbit d'higiene diària (abans dels àpats, després d'anar al lavabo i en situacions específiques).
- Comunicació fluida amb les famílies davant de símptomes compatibles amb malalties contagioses i criteris d'assistència o no assistència a l'escola.
- Promoció d'hàbits saludables com el rentat de dents després dels àpats (en coordinació amb les famílies).
- Promoció de l'ús de protecció solar (crema solar, gorres) en sortides i activitats a l'aire lliure.
- Desenvolupament d'hàbits relacionats amb l'autocura personal (descans, higiene, cura emocional).

6.2. Alimentació saludable

- Desenvolupament d'activitats d'educació nutricional a l'aula.
- Revisió dels menús escolars per garantir una alimentació equilibrada i adequada.
- Promoció de berenars saludables.
- Restricció del consum d'aliments ultraprocessats i begudes ensucrades dins del recinte escolar.

6.3. Salut emocional i convivència

- Foment de la intel·ligència emocional, la gestió de conflictes i la resolució pacífica de problemes (pràctiques restauratives).
- Implementació de protocols de prevenció, detecció i actuació davant de situacions d'assetjament escolar (bullying).
- Creació d'espais de diàleg i escolta activa, com tutories individuals o racons del benestar.
- Desenvolupament d'activitats per afavorir l'autoestima, el respecte i la convivència positiva.

6.4. Activitat física i hàbits de vida saludable

- Promoció de l'activitat física diària a través de les sessions d'educació física i psicomotricitat i des de les tutories amb les famílies.
- Promoció del joc actiu durant els patis i temps lliure.
- Organització d'activitats extraescolars de caràcter esportiu i recreatiu.
- Foment de desplaçaments actius i sostenibles (a peu, en transport públic, etc.) sempre que sigui possible i segur.

6.5. Educació ambiental

- Participació en projectes de sostenibilitat, com el reciclatge i els horts escolars.

Aquestes actuacions es revisen i s'actualitzen de manera periòdica, d'acord amb les necessitats del centre i els recursos disponibles, i es duen a terme amb la col·laboració

activa de l'equip docent, les famílies i l'alumnat.

7. MESURES D'ACOLLIDA INTERCULTURAL I LINGÜÍSTICA

Aquestes mesures es poden consultar al [Programa d'Acolliment Lingüístic i Cultural](#).

8. PROTOCOLS

Es poden consultar els següents protocols a la [pàgina web de ConvivÈxit](#)

- Protocol assetjament escolar
- Protocol de prevenció, detecció i actuació davant les violències masclistes als centres educatius
- Protocol d'acompanyament a l'alumnat trans
- Protocol d'actuació en cas de risc autolític detectat als centres educatius

Des del SOE es dedica cada inici de curs una sessió pel claustre dirigida a conèixer i aprofundir en els diferents protocols.

9. PROPOSTES DE FORMACIÓ PER A TOTA LA COMUNITAT EDUCATIVA, ADREÇADES A LA PREVENCIÓ I LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES I DELS DIVERSOS TIPUS D'ASSETJAMENT.

A principi de curs l'Equip Directiu amb la col·laboració d'alguns mestres explica i facilita documentació informativa als mestres nouvinguts en referència a l'aplicació de les pràctiques restauratives, per tal de fomentar aquest tipus d'intervenció des de tota la comunitat educativa fomentant la filosofia del centre. A més a més, ofereix el seu suport i assessorament per qualsevol situació i necessitat que pugui sorgir durant el curs.

El nostre centre cada curs participa al programa *“Accions de sensibilització per a la promoció de la igualtat i la prevenció de la violència masclista als centres educatius en el marc dels projectes coeducatius de centre i de la celebració del 25 de novembre, dia internacional de la violència contra les dones i el dia 8 de març, dia internacional de les dones”* gestionat per l'Institut per la convivència i l'èxit escolar. Aquesta activitat ens ofereix una partida econòmica, de la qual cada any s'inverteix una gran part en contractar tallers per l'alumnat i famílies per oferir espais de debat i compartir diferents eines i estratègies per a millorar la convivència la gestió positiva de conflictes.

A més, el centre està en contacte amb el Policia tutor per dur a terme actuacions puntuals de prevenció i gestió de conflictes amb l'alumnat dins l'entorn del barri. Així com la Policia Nacional dirigeix diverses formacions per l'alumnat referent a aspectes com *Cyberbullying i els perills de les xarxes socials, assetjament escolar, convivència i civisme*, entre d'altres.

D'altra banda, des del SOE s'assessora a l'equip docent segons les seves necessitats per tal de gestionar els conflictes i /o les conductes disruptives que sorgeixen a l'escola, tant a nivell d'aula com de centre. Aquest assessorament s'estén també a les famílies per tal d'afavorir un treball en xarxa que permeti atendre les necessitats de forma global.

10. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA.

El seguiment del Pla de Convivència és responsabilitat principal de la Comissió de Convivència del centre, amb la col·laboració de l'equip directiu, el claustre de professorat, el Consell Escolar i el SOE.

Per dur a terme el seguiment, es recollirà informació a través de diversos instruments, com ara: registres d'incidències i actuacions disciplinàries, enquestes de clima escolar dirigides a l'alumnat i professorat, informes d'actuacions de mediació o resolució de

conflictes, observació directa i valoració qualitativa dels tutors/es i equips docents i valoració de la participació en activitats de promoció de la convivència.

Els indicadors clau d'avaluació inclouen:

- Reducció del nombre de conflictes greus.
- Grau de satisfacció dels diferents sectors de la comunitat educativa.
- Grau de participació en activitats preventives i de formació.
- Compliment de les actuacions previstes en el pla.

Els resultats de l'avaluació anual serviran com a base per revisar i, si cal, modificar el Pla de Convivència. Aquest procés garantirà la seva adaptació a les necessitats reals del centre i a possibles canvis en l'entorn educatiu o social.

ANNEX 1: EXEMPLES DE SITUACIONS CONFLICTIVES I POSSIBLES ACTUACIONS

Exemple 1

No respectar les normes bàsiques del pati com per exemple: engronxar-se a les hamaques, jugar al futbol amb pinyes, botar al slackline, jugar de manera brusca fent mal als altres...

Cada dia es recorden les normes d'ús del material del pati o dels jocs i encara així la resposta dels infants és: ai! no lo sabia..., no me acordaba...

Què feim?

- Prevenció: a principi de curs treballar les normes a nivell d'aula i els mateixos alumnes poden fer els cartells informatius de les mateixes. Tenir-les a classe i anar recordant-les periòdicament.
- Actuació:
 - Avisar a l'infant que no està respectant la norma i recordar-li. Posar un exemple d'un bon ús amb un company o companya (observació).
 - Tenir un "temps fora" per reflexionar i relaxar-se, si cal.
 - Donar l'oportunitat de tornar a jugar i el mestre observa com ho fa.
 - Si es repeteix la situació amb el mateix infant, fer el mateix procés però amb augment de les observacions i "temps fora". Depen del nivell de lectoescriptura, se li pot demanar que escrigui la norma que no ha respectat el temps de pati i que passi per les diferents aules a recordar-la a la resta de companys i companyes de l'escola
 - Si és reincident, perd el dret de poder fer ús d'aquell material/espai/joc.. durant un temps determinat, per exemple, una setmana (molt important coordinació entre els diferents mestres de pati perquè es compleixi).

Altres idees a tenir en compte:

- Els mestres han de ser molt constants, sobretot el primer trimestre, amb el recordatori de les normes i la supervisió de l'acompliment de les mateixes.
- SEMPRE que s'observa la conducta s'ha d'actuar.

- Tots els mestres hem de tenir molt clares les normes i actuar de manera coordinada.
- Tenir en compte el moment del curs en el que ens trobam. Si és a final de curs, que ja haurien de tenir les normes molt interioritzades, ser més exigents.

Exemple 2

Faltes de respecte cap a l'adult, no fer cas.

No compleixen les normes de classe, se'ls avisa insistentment i quan se'ls demana que surtin de l'aula no ho fan i es resisteixen.

Què feim?

- Prevenció: quan es detecten dificultats pel compliment de les normes bàsiques, intentar regular amb reforços positius i negatius. Per exemple: triar una activitat que els agradi, donar un missatge positiu (a l'infant o a la família), ajudant de mestre per un dia, temps fora d'alguna activitat...).
- Actuació:
 - Respirar profundament tres vegades i recordar que la seva actitud desafiant o irrespectuosa és cap al professional, no cap a la persona.
 - Amb actitud tranquil·la i respectuosa intentar parlar amb l'infant perquè surti de classe i es tranquil·litzi.
 - Si no s'aconsegueix, demanar suport a algú de l'ED perquè intenti convèncer l'infant, i si tot i així no surt de classe, surt el mestre amb la resta de companys i companyes, deixant a l'infant en qüestió sol amb la persona de l'ED i es fa la reflexió pertinent, i es posa la conseqüència que es consideri més adient, si cal.
- Altres idees a tenir en compte:
 - Si l'infant és molt reincident amb aquest tipus d'actuacions i no respon davant les indicacions del mestre o ED, no es pot recórrer a l'actuació anterior totes les vegades. Telefonar a la família i explicar el succeït i demanar ajuda, si la família no respon o no pot acudir a oferir l'ajuda sol·licitada, un membre de l'ED treurà a l'infant de classe i l'acompanyarà a la sala emocional.

- Amb l'alumnat que per raons personals té moltes dificultats per respectar les normes o mostra una actitud molt desafiant, i no es pot reconduir amb les propostes ordinàries, establir un contracte individual consensuat amb tot l'equip docent, la família (si col·labora) i el propi infant. Aquest contracte s'ha de complir per part de tots els professionals que intervenen amb l'alumnat en qüestió.

Exemple 3

Faltes de respecte entre companys/es.

Insults greus, faltes de respecte molt greus entre iguals.

Què feim?

- Prevenició: treball del vincle i de la cohesió del grup a tutoria, a través de cercles de diàleg, dinàmiques de cohesió de grup...
- Actuació:
 - Reunir persones implicades, fer una mediació i registrar-la (veure apartat 1.4. del pla anterior).
 - Si el conflicte ha estat greu i les versions dels infants implicats son molt diferents, demanar informació als testimonis, si hi ha.
 - Avisar a la família o famílies.
 - Posar una conseqüència adient, si la falta ha estat molt greu.
- Altres idees a tenir en compte:
 - Ús d'imatges i/o pictos per fer la mediació amb aquell alumnat que no pugui necessitar, principalment a infantil.
 - Tenir material de regulació emocional a totes les aules per poder prevenir aquestes situacions.
 - Treballar amb l'alumnat la importància de l'empatia, el saber demanar perdó i l'acceptació de les disculpes.

Exemple 4

Faltes de respecte a un/a mestre/a per part d'un infant de petits, com per exemple: no fer cas al que se li diu, actituds desafiants...

Què feim?

- Prevenció:
- Actuació:
 - Aturar tot el que s'està fent i atendre a l'infant, demanar l'atenció del nin o la nina a través d'una paraula, una mirada, un gest..
 - Explicar que allò que ha fet o dit no és adient. Assegurar-nos que l'infant ho ha entès.
 - Si el detonant ha estat la negació a fer alguna cosa, acompanyar per part de l'adult i fer-la.
 - Si la situació és molt greu, demanar ajuda i fer "temps fora" de l'espai al que ha succeït el conflicte. Donar espai i temps per regular-se (es poden fer ús de reguladors físics).
 - Posar una conseqüència que tingui un sentit per l'infant i que sigui coherent amb el què ha passat, si cal.
 - Una vegada ja ha tornat a la calma tornar a entrar dins la dinàmica del grup amb normalitat.
- Altres idees a tenir en compte:
 - Xerrar sempre a la seva alçada.
 - Recordar: *aquí a l'escola, es fa així, o això no es pot fer...* Donar exemples i missatges clars.